

Методичний коментар до завдання 1 (на с. 48 підручника)

Запропонуйте дітям озирнутися навколо та подивитися, представників яких професій вони часто бачать, результатами чієї праці користуються, до кого звертаються по допомогу тощо. Розкажемо дітям коротко про різні професії.

Кондитер

Розкажіть дітям про “солодке” мистецтво з присмаком дитинства, яке народилося в давнину і суть якого відтоді не надто змінилася — про працю кондитерів та їхні найважливіші якості: нестримну фантазію та чудовий смак. А ще малятам буде цікаво, з чого і як виготовляють їхні улюблені цукерки, торти, тістечка...

Робота з дітьми

- **Розповідь** про кондитерів (див. [сюжетну картину “Ким бути?”](#)).
- **Гра-запитайка “Що виготовляє кондитер?”**. Діти стають у коло, педагог — у центр; він кидає м’ячик і називає страви, які виготовляє кондитер, малята ловлять (якщо педагог правильно назвав страву) або відбивають м’ячик.
- **Віртуальна екскурсія** на кондитерську фабрику.
- **Ліплення-фантазія “Смаколики”**. Діти вигадують смачні та оригінальні кондитерські вироби, “виготовляють” їх із пластиліну, потім використовують у грі “магазин”.
- **Реклама “Найсмачніший смаколик”**. Діти розповідають про свої “смаколики”, акцентуючи увагу на знайдених “родзинках”, усі разом визначають їхню ціну в кондитерському магазині (що “смачніше” діти представили “смаколики”, то дорожчими вони будуть).
- **Сюжетна гра “Готуємося до зустрічі гостей”**. Діти вигадують, чим частуватимуть гостей; розраховують кількість покупок; “ідуть до магазину”, щоб придбати все необхідне.
- **Гра “Накриваємо на стіл”**. Педагог кладе на стіл геометричні фігури, діти розставляють посуд відповідної форми та призначення, гарно розкладають у вазочках частування, ставлять на стіл.
- **Сюжетно-рольова гра “Зустрічаємо гостей”**.
- **Гра “Ми — кондитери”**. Діти разом із педагогом виготовляють нескладний кондитерський виріб, а коли приходять батьки, пригощають їх.

Завдання з робочого зошита (частина 3, завдання 4, с. 63)

Дядько Євген — хімік-технолог. Він контролює процес виробництва і якість продукції на косметичній фабриці. Запишіть назви предметів, які він використовує в роботі.

.....

.....

.....

.....

.....

- Поміркуйте, коли люди користуються виробами косметичної фабрики.
- Навіщо і коли вони нам потрібні?
- Чому важливо контролювати якість цієї продукції?

Метеоролог

Розкажіть дітям про професію метеоролога та її важливість для людей, дослідіть із малятами, як можна дізнатися, яка погода буде завтра, післязавтра, поясніть їм, навіщо потрібні календарі погоди.

Робота з дітьми

- **Читання та обговорення** вірша Сашка Дерманського “Мамина робота” (див. [одноійменну презентацію](#)).
- **Бесіда** про професію “метеоролог”.
- **Гра-спостереження** “Чи завжди прогноз погоди правильний?”.
- **Гра-асоціація** “Яка погода зображена?”. Показуємо дітям фотографії або малюнки, вони розповідають, яка погода на них зображена, та обґрунтовують свої висновки.
- **Гра-спостереження** “Слухаємо погоду”, “Бачимо погоду”. Діти прислухаються до звуків надворі, дивляться у віконечко, розповідають, яка погода надворі, потім на прогулянці перевіряють, хто визначив погоду найбільш точно.
- **Гра на прогулянці** “Шукаємо ознаки пір року (зими, весни)”.
- **Гра-прогнозування** “Пригадай народну прикмету”. Діти пригадують прикмети, пов’язані з погодою, на їх основі створюють прогноз погоди й записують за допомогою символів, а потім перевіряють його правильність.
- **Бесіда** “Де народжується погода?”.
- **Образотворча діяльність** “Малюємо погоду”. Діти малюють погоду, потім обмінюються малюнками й розповідають, яку погоду намалювали їхні товариші.

Метрологія (метролог)

Поміркуйте з дітьми над тим, коли й навіщо нам треба знати точну вагу, довжину, ширину, висоту, кількість чого-небудь, як їх виміряти, що може трапитись, якщо вимірювання буде неточним, що таке точність вимірювання і як її досягти. Саме цього дня можна вперше ознайомити дітей із поняттям “умовна міра”.

Робота з дітьми

- **Діалог-пригадування** “Коли нам потрібні вимірювання”. Діти пригадують ситуації зі свого повсякденного життя, коли виникала потреба у вимірюваннях, розповідають, які прилади в таких ситуаціях використовували, розмірковують, до чого може призвести неточне вимірювання, що можна виміряти, а що ні.
- **Бесіда** “Що допомагає нам вимірювати”. Діти разом із педагогом пригадують, які прилади та предмети і в яких випадках можуть допомогти у вимірюванні.
- **Гра-дослідження** “Вимірюємо все навколо”. Вчитель дає дітям прилад для вимірювання, діти знаходять у групі об’єкти, які можна ним виміряти, розповідають, що вимірювали і який результат отримали.
- **Гра-дослідження** “Чи точно ми вимірюємо?”. Педагог із дітьми вибирають одиницю вимірювання та об’єкт, діти по черзі вимірюють його, потім усі разом порівнюють результати, формулюють правила точного вимірювання.

- **Винахідницька гра** “Як занотувати результати вимірювань”. Діти вигадують способи занотовування результатів вимірювань, обговорюють, який із них коли використовувати зручніше.
- **Колективна аплікація**. Діти з педагогом вигадують тему творчої роботи, розподіляють обов’язки, усі разом стежать за дотриманням пропорційності окремих деталей аплікації.
- **Сюжетна гра** “Будівництво”, “Магазин” тощо.

Геолог

Розкажіть малятам про професії геолога, геодезиста, картографа та інші, пов’язані з ними, про їхнє значення для кожного з нас. Здійсніть разом захопливу мандрівку в гори та в надра Землі, знайдіть там корисні копалини, розкажіть, чому для людей вони є справжнім скарбом, який треба берегти.

Робота з дітьми

- **Бесіда** “У чому користь корисних копалин?”. Розповідаємо учням, якими бувають корисні копалини, як ми їх використовуємо, чи можемо їх замінити.
- **Бесіда-дослідження** “Хто корисні копалини знаходить?”. Розповідаємо дітям, що роблять геологи та картографи, як люди використовують результати їхньої праці, які риси характеру мають бути їм обов’язково притаманні.
- **Змагання з орієнтування у просторі** “Знайди скарб”. За словесними інструкціями педагога чи за алгоритмом у вигляді символів з використанням слів-орієнтирів “праворуч”, “ліворуч”, “вперед”, “назад”, “під”, “над”, “біля” тощо діти знаходять скарб у кімнаті або на дитячому майданчику.
- **Слухання та обговорення** музики Е. Гріга “Хода гномів”, “У печері Гірського короля” (з сюїти “Пер Гюнт” за драмою Г. Ібсена).
- **Мандрівка-дослідження** “В гостях у гномиків”. Бесіда про кристали; вирощування кристалів солі власноруч; кристали в наших домівках, у живій та неживій природі.

Моряк

Розкажіть дітям про те, якими важливими є комунікації між країнами, у яких формах вони можуть здійснюватися, що дає людям торгівля, який транспорт потрібний для ефективного її здійснення.

Робота з дітьми

- **Гра-мандрівка** “Мореплавці”. Дайте кожній дитині маленький кораблик (або запропонуйте змайструвати його з конструктора чи оригамі); нехай педагог визначить початок і кінець подорожі, а діти розроблять маршрут — “пропливуть” корабликом по карті, називаючи океани, а потім визначать, чий маршрут є оптимальнішим, чий цікавіший тощо.
- **Гра-конструювання** “Корабель і фантазія”. Запропонуйте дітям побудувати корабель із того, що є під руками — стільців, великих кубиків, матів тощо, — і разом вирушити у плавання.

- **Командні ігри.** Кораблем завжди керує команда на чолі з досвідченим морським вовком — капітаном, тож запропонуйте малятам створити дружний екіпаж. Допоможуть у цьому командні ігри.
- **Дослід-випробування** “Як кораблики пливуть?”. Малята виготовляють кораблики, а потім влаштовують випробувальне плавання (можна зробити на “морі” хвилі, вітер тощо, щоб подивитися, як плавають човни в різних умовах), з’ясовують, скільки вантажів може перевезти кожне судно, визначають переваги й недоліки кожної конструкції.
- **Сюжетна гра** “Перевозимо вантажі” (можна зробити з конструктора міста зі складами, річки, дороги, містки тощо).
- **Гра-імпровізація** “Історії мореплавців”. Діти розповідають одне одному про пригоди на морі, діляться враженнями від сюжетної гри.

Будівельники

Поговоріть із дітьми про те, як зводяться будинки, про важливість і відповідальність праці будівельників, про те, які фахівці допомагають їм.

Робота з дітьми

- **Бесіда-дослідження** “Чому нам варто дім побудувати?”. Поговоріть із дітьми, з чого і як зводяться будинки, якими вони бувають за призначенням, чим відрізняються будівлі в містах і селах.
- **Гра-дослідження** “Якими мають бути будинки?”.
- **Діалог** “Ланцюжок професій”. Поговоріть про те, хто зводить будинки. А хто допомагає (див. [сюжетну картину “Ким бути?”](#))?
- **Гра-порівняння** “Які будинки в нашому місті”. Пригадайте цікаві будівлі рідного міста, запропонуйте малятам визначити особливості кожної.
- **Гра** “Без чого міста не буває?”.
- **Конструювання** “Наше місто”. Діти будують місто, облаштовують у ньому дитячі майданчики, парки, магазини тощо, потім беруть машинки та лялечок і вигадують сюжетну гру.
- **Малювання-імпровізація** “Диво-будинок”. Діти вигадують дивовижний будинок, зображують його, розповідають, чим він незвичайний.

Альпініст

Розкажіть малятам про відважних підкорювачів гір і промислових альпіністів. З кожним роком у світі стає дедалі більше висотних будівель, і такі фахівці можуть помити вікна й фасади, пофарбувати й відремонтувати їх, вчасно прибрати сніг і бурульки, змонтувати кондиціонер і виконати інші операції на спорудах, де застосування будівельних лісів неможливе.

Розкажіть дітям про сміливих підкорювачів гірських вершин, про те, що вони — одна злагоджена команда, у якій кожен завжди готовий прийти на допомогу товаришеві. Помандруйте рідним містом і подивіться, як альпіністи можуть сприяти підтриманню в ньому чистоти й порядку. Поміркуйте, як вони можуть допомогти людям і тваринам у скрутних ситуаціях.

Робота з дітьми

- **Бесіда-розмірковування** “Моя країна — Україна”. Виберіть із малятами зручний транспортний засіб (його іграшкову модель можна пересувати по карті України) та помандруйте просторами Батьківщини, покажіть розмаїття її ландшафтів, красу природи, цікаві куточки, з’ясуйте, де в нашій країні є гори, яку площу вони займають.
- **Віртуальна мандрівка** “[Краще гір бувають тільки гори...](#)”. Разом із малятами уявіть себе гірськими туристами й помандруйте горами України; порівняйте їх, визначте особливості кожного гірського масиву.
- **Гра-дослідження** “Чи можуть гори бути небезпечними?”. Поговоріть із дітьми про безпеку, пов’язані з горами, і про те, як можна їх уникнути.
- **Перегляд відео** “Підкорення вершин”. Покажіть малятам, як діють альпіністи, розкрийте особливості їхньої роботи.
- **Слухання та обговорення** пісень про альпіністів. Послухайте з дітьми пісні про альпіністів, уявіть себе на відпочинку біля багаття, поміркуйте, хто може стати альпіністом. Як вони діють, які риси характеру їм особливо потрібні.
- **Діалог-дослідження** “Чим альпіністи можуть допомогти мешканцям міст?”.
- **Сюжетна гра** “Альпіністи-рятівники”. Разом із дітьми поміркуйте, коли необхідна допомога альпіністів як рятівників. З конструктора та піску зробіть все, що потрібно для гри, програйте ситуацію, поміркуйте, чи можна було б уникнути лиха, як саме.
- **Розмірковування** “Чому гори валять людей?”.
- **Малювання-імпровізація** “Мої гори”. Запропонуйте дітям відобразити в малюнку красу гір, розповісти, чому їм подобаються гори, чим приваблюють.

Артист

На перший погляд здається, що це професія-свято: аплодисменти, визнання, нескінченні концерти, яскраві афіші та одяг... Часто діти пізно дізнаються, що праця артиста — надзвичайно складна й багатогранна, потребує зосередженості, терпіння, вміння відмовляти собі в задоволеннях, які шкодять справі, робота “до сьомого поту”.

Тож запропонуйте малятам побути артистами та спробувати відчутти на собі, до якої міри ця професія складна й відповідальна, скільки потрібно сили волі й терпіння для того, щоб вистава відбулася.

Художник

Художник — одна з найдавніших професій. Перші художники створювали свої малюнки на скелях ще до настання кам’яної доби. Завдяки давнім художникам ми сьогодні дізнаємося про особливості життя людей тих часів. Згодом художники почали прикрашати посуд, будинки, церкви... З’явилися різні види фарб, техніки малювання тощо.

Навіть зараз, попри появу фотоапаратів і відео, люди із задоволенням відвідують вернісажі різних художників, адже картина — це не тільки відображення певних подій, у ній можна побачити й ставлення до них автора.